

Vergaderjaar 2015–2016

34 215

EU-voorstel: Europese Migratieagenda COM(2015)240

J

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 11 december 2015

De vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad¹ heeft op 1 december 2015 het verslag van de extra JBZ-Raad van 9 november 2015 (32 317, FJ) en de passages uit de geannoteerde agenda van de JBZ-Raad van 3-4 december 2015 (32 317, FL) over de aanpak van de vluchtelingen-crisis besproken.²

Naar aanleiding daarvan heeft zij de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie op 4 december 2015 een brief gestuurd.

De Staatssecretaris heeft op 11 december 2015 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad, Van Dooren

¹ Samenstelling:

Engels (D66), Ruers (SP), Van Bijsterveld (CDA), Duthler (VVD), Ten Hoeve (OSF), Strik (GL) (*vicevoorzitter*), Knip (VVD), Beuving (PvdA), De Grave (VVD), P. van Dijk (PVV), Schrijver (PvdA), Gerkens (SP), Bikker (CU), Bredenoord (D66), Van Dijk (SGP), Knapen (CDA), Markuszower (PVV) (*voorzitter*), Nooren (PvdA), Oomen-Ruijten (CDA), Rombouts (CDA), Van Rooijen (50PLUS), Stienen (D66), Teunissen (PvdD), Van Weerdenburg (PVV), Wezel (SP)

² Zie ook het edossier **E150010** op www.europapoort.nl.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR IMMIGRATIE EN ASIEL / JBZ-RAAD

Aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Den Haag, 4 december 2015

De vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad heeft op 1 december 2015 het verslag van de extra JBZ-Raad van 9 november 2015 (32 317, FJ) en de passages uit de geannoteerde agenda van de JBZ-Raad van 3–4 december 2015 (32 317, FL) besproken.³ Naar aanleiding hiervan verzoekt de commissie om de meest recente beschikbare cijfers over de uitgaven van de verschillende departementen in het kader van de huidige vluchtelingen crisis aan de Kamer te doen toekomen.⁴ De commissie wenst ook inzicht in het bredere beeld van de uitgaven, zoals de bijdragen die Nederland betaalt aan internationale organisaties, zoals de VN-organisaties voor vluchtelingen, en uit welke programma's of budgetten de diverse bedragen afkomstig zijn. De commissie verneemt tevens ook graag welke de opvolgende kosten zijn die in de komende jaren zullen spelen, zoals de uitgaven met het oog op integratie, scholing en vaardigheden voor toegang tot de arbeidsmarkt. Heeft het kabinet deze cijfers in de begroting opgenomen, en waar zijn deze cijfers gemakkelijk te vinden, vraagt de commissie.

Tevens wil de commissie inzicht in de cijfers van de aantallen vluchtelingen. Hoeveel asielzoekers zijn naar Nederland gekomen, hoeveel zijn in het kader van de EU herplaatsingsafspraken herplaatst naar Nederland en hoeveel zijn inmiddels teruggekeerd? De commissie zou graag deze cijfers, waar mogelijk, hebben toegespitst op de verschillende nationaliteiten van de vluchtelingen. Graag verneemt de commissie of deze cijfers ook ergens openbaar beschikbaar zijn en daar geregeld worden geactualiseerd, zoals op een openbare website.

De commissie brengt in dit kader ook nog de toezegging (**T0246**) in herinnering die u heeft gedaan tijdens het debat over de implementatie van de Opvang- en Procedurerichtlijnen (**34 088**) om de Kamer een overzicht te doen toekomen van de cijfers van de migratiestromen van de afgelopen jaren.⁵

Met het oog op het debat over de Begrotingsstaten Veiligheid en Justitie 2016 (34.300 VI), dat is gepland op 14 en 15 december 2015, verzoekt de commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad u uiterlijk vrijdag 11 december 2015, 12:00 uur, te reageren op bovenstaande vraag.

Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad
G. Markuszower

³ Zie ook het edossier **E150010** op www.europapoort.nl.

⁴ De brief van 27 november 2015 aan de Tweede Kamer met de Najaarsnota (34 350, nr. 1) bevat enige informatie over de budgettaire effecten van de vluchtelingen crisis. Zie de toezegging van de Minister van Algemene Zaken tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen op 13 oktober 2015 over het in de Najaarsnota informeren over de budgettaire effecten van de asielinstroom in 2015 en 2016. Toezegging met nummer T02154 op www.eerstekamer.nl.

⁵ Toezegging met nummer T02146 op www.eerstekamer.nl.

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 december 2015

In uw brief van 4 december jl., kenmerk 158347.01, heeft de voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad van uw Kamer mij het volgende verzocht:

1. De meest recente cijfers over de uitgaven van de verschillende departementen in het kader van de huidige vluchtelingencrisis;
2. Inzicht in het bredere beeld van de uitgaven, zoals de bijdragen die Nederland betaalt aan internationale organisaties, zoals de VN-organisaties voor vluchtelingen, en uit welke programma's of budgetten de diverse bedragen afkomstig zijn;
3. De opvolgende kosten die in de komende jaren zullen spelen, zoals de uitgaven met het oog op integratie, scholing en vaardigheden voor toegang tot de arbeidsmarkt; en
4. Inzicht in de cijfers van de aantallen vluchtelingen.

Met deze brief voldoe ik aan het verzoek.

Ad 1. Inzicht in de uitgaven van de verschillende departementen in het kader van de hoge asielinstream.

In 2015 vallen de voornaamste uitgaven van de hoge asielinstream bij de ministeries van BHOS en VenJ: BHOS voor de ODA-toerekening van de eerstejaars asielopvang voor asielzoekers uit DAC-landen, ter dekking van de kosten die door het COA worden gemaakt, en VenJ voor de kosten van IND en Nidos.

De onderstaande tabel geeft de meerkosten in 2015 van VenJ en ODA-toerekening, ten opzichte van de begroting 2015, die worden gemaakt door de hoge asielinstream. De mutaties zijn bij 1^e of 2^e suppletoire begroting nader toegelicht.

Onderdeel	Stand Begroting 2015	Stand NJN 2015	Verschil
Instreamraming	33.000	58.000	25.000
COA	399.951	1.272.908	872.957
IND	278.503	389.949	111.446
Nidos	23.273	43.396	20.123
Totaal artikel 37	757.030	1.773.893	1.016.863
ODA-toerekening	296.931	1.219.485	922.554

Ad 2. Bijdrage Nederland aan internationale organisaties

De bijdrages aan internationale organisaties m.b.t. de vluchtelingen problematiek komen met name uit het budget van BHOS voor noodhulp en het Relief Fund. De verwachte bijdragen voor 2015 zijn:

Algemene ongeoormerkte bijdragen 2015 (mln euro)	
VN-instellingen	199
Niet-VN-instellingen (NRK en AzG)	20
Bijdragen aan chronische crises	
Syrië en regio	198
Overig	60
Bijdragen aan acute crises	
	36
Thematische bijdragen	<u>10</u>
	523

Ad 3. Opvolgende kosten voor de komende jaren.

Met betrekking tot de kosten voor volgend jaar heeft het kabinet nog geen totaal inzicht. Dit zal zichtbaar worden bij de voorjaarsbesluitvorming in 2016.

Wel zijn een deel van de extra kosten al in beeld gebracht in Bijlage 3 van de Najaarsnota 2015. Hierin zijn de directe budgettaire effecten in 2016 van de hogere instroom opgenomen van COA, ODA-toerekening, IND en Nidos. Daarnaast zijn ook de budgettaire effecten van de bestuurlijke afspraken tussen gemeenten en Rijk opgenomen.

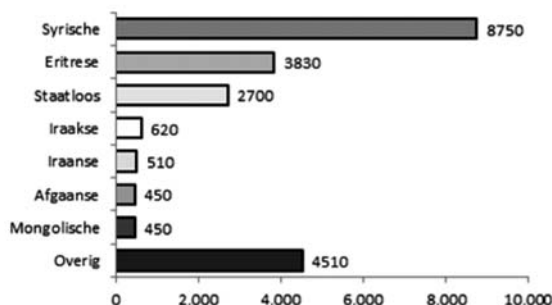
Ad 4. Inzicht in de cijfers van de aantallen vluchtelingen.

In 2014 zijn er in Nederland ruim 21.800 (bron RVK) eerste asielaanvragen ingediend. Het merendeel van de asielaanvragen werd ingediend door asielzoekers met de Syrische nationaliteit. Andere nationaliteiten die sterk vertegenwoordigd waren, zijn de Somalische, Eritrese en Iraakse.

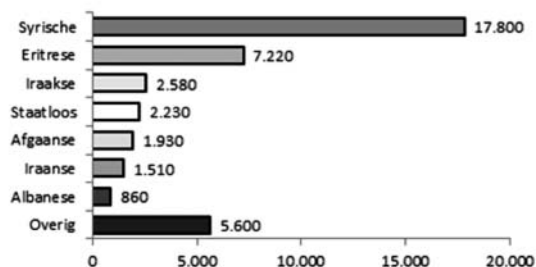
In vergelijking met 2014 is er in 2015 sprake van een sterke toename in het aantal eerste asielaanvragen. In totaal zijn er tot 1 december ca. 39.700 eerste aanvragen ingediend. Dit jaar bestaat de asielinstroom voor een groot deel uit Syrische asielzoekers. Ook de instroom van asielzoekers met andere nationaliteiten is toegenomen. Het gaat dan met name om Eritrese en Iraakse asielzoekers.

De samenstelling van de nationaliteiten van de eerste aanvragen geef ik weer in onderstaande grafieken.

Samenstelling instroom eerste aanvragen 2014

Samenstelling instroom eerste aanvragen 2015 tot 1 december

Er zijn op dit moment nog geen vreemdelingen in het kader van de EU herplaatsingsafspraken naar Nederland herplaatst.

In 2014 bedroeg de ketenbrede terugkeer bijna 16.000 personen. Hiervan was 53% aantoonbaar vertrokken. Het beeld in 2015 is vergelijkbaar, met ruim 13.200 personen tot eind oktober. Dit is gelijk aan dezelfde periode in 2014. In 2015 is het aandeel aantoonbaar vertrek 54%. Overigens betreft het hier niet alleen vreemdelingen met een asiellachtergrond.

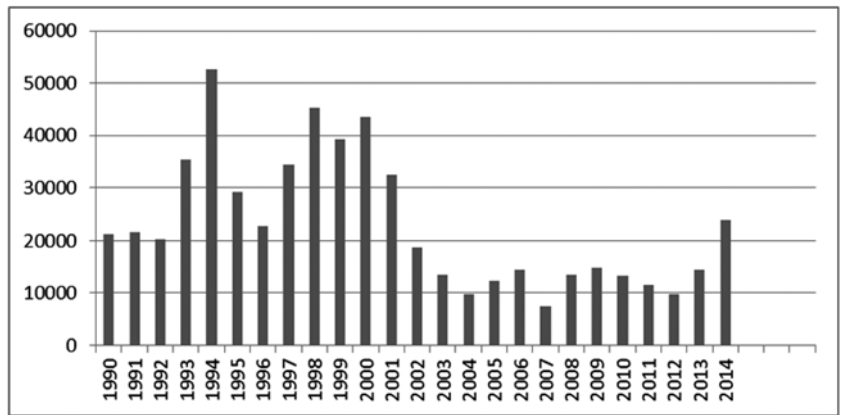
Zijn de cijfers openbaar beschikbaar en worden deze geregeld geactualiseerd, bijvoorbeeld via een website?

De Tweede Kamer wordt twee keer per jaar over de (cijfermatige en andere) ontwikkelingen in de vreemdelingenketen geïnformeerd via de Rapportage Vreemdelingenketen. Deze Rapportage wordt opgenomen in www.overheid.nl.

Daarnaast publiceert de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) maandelijks de «Asylum Trends» op haar website, www.ind.nl. Dit Engelstalige document geeft inzicht in de asielinstroom in Nederland, en plaatst deze in de Europese context.

Toezegging (T0246) om de Kamer een overzicht te doen toekomen van de cijfers van de migratiestromen van de afgelopen jaren

De migratiestromen van de afgelopen jaren geef ik weer in onderstaande grafiek. Dit betreft de totale instroom, incl. nareis en herhaalde aanvraag (bron RVK)

De asielinstroom vertoont een grillig patroon. In de jaren negentig (33.000) was de instroom gemiddeld ruim het dubbele van de instroom in het decennium daarna (15.000). Over de periode 1990 tot en met 2014 was de instroom gemiddeld 23.000. Ook het verschil tussen de hoogste en laagste instroom is aanzienlijk. In het piekjaar 1994 (52.000) was de asielinstroom 7 keer zo hoog als in het daljaar 2007 (7.000).

Voor 2015 verwacht ik een totale instroom van 58.000. Deze raming is wel met onzekerheden omgeven, omdat sprake is van zeer veel op elkaar inwerkende factoren. Daarom monitor ik de instroom van asielzoekers nauwgezet, en kijk ik bij de totstandkoming van de Voorjaarsnota of een nieuwe raming nodig is.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff